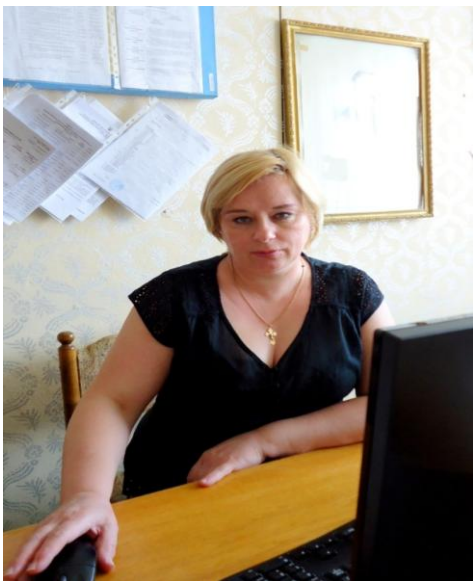

ПРОФОРІЄНТАЦІЙНА РОБОТА БІБЛІОТЕКАРЯ Ужгородського ВПУ торгівлі та технологій харчування

*Життя – це ряд зусиль.
Ми бачимо мету, але не завжди
бачимо дорогу...*

**МУСІЄНКО ЗІНАІДА
ЛЕОНІДІВНА –
провідний бібліотекар
Ужгородського ВПУ ТТХ**

Світ професій такий різноманітний. Як досягнути його? Як уникнути помилок при вирішенні питання ким бути? Яку стежку обрати у житті? Стежок цих безліч... Є стежки, які треба торувати через болота і пустелі, через ліси і гори, а є непомітні стежки, які пролягають від учительського столу до відкритих дитячих сердець.

Біжать стежки-доріжки на великі будови та прикордонні застави, духмяні хлібопекарні і кондитерські фабрики. Як же не розгубитися, вибираючи стежку єдину на все життя?

Допомогти у цьому нелегкому виборі абітурієнту повинен педагогічний колектив навчального закладу, і одне з основних місць у цьому посідає клопітка, цілеспрямована робота бібліотекаря. Профорієнтаційна діяльність бібліотеки здійснюється в таких напрямках: проведення днів відкритих дверей; організація книжкових виставок; оформлення кутка майбутнього абітурієнта, де розміщена уся необхідна інформація про професії, які готує училище; залучення кращих учнів закладу до проведення масових заходів профорієнтаційного характеру; відвідування шкіл міста, здійснення консультативно-роз'яснювальної роботи з учнями-старшокласниками; проведення днів інформації «Ким бути?» тощо.

Найкращими помічниками і порадиниками для учнівської молоді у виборі професії стають підручники та посібники зі спецдисциплін. Тому однією з ефективних форм профорієнтаційної роботи бібліотеки є створення бібліографічних оглядів літератури з професій, що готує наш навчальний заклад.

Бібліографічний огляд літератури

«Таємничість і вишуканість української кухні»

Мета: ознайомлення учнів з додатковою літературою з вивчення української кухні, яка створювалася протягом сторіч, багата на традиції, вирізняється різноманітністю страв та їх високими смаковими й поживними властивостями.

1. Книжкова виставка «Багатство і краса твоєї професії»:
  - а) таємниці кулінарного мистецтва;
  - б) шедеври кулінарії.
2. Рекомендаційний список літератури.

Бібліотекар. Україна славиться своєю національною кухнею. Українська кулінарія налічує сотні рецептів, що характеризується смаковими якостями: ароматом, соковитістю. Українці жартома кажуть про свою кухню: «У нас просто: борщ, каша, і третя кваша».

Сьогодні до вашої уваги книжкова виставка «Багатство і краса твоєї професії». І першою я хочу представити книгу «Українська кухня», укладачем якої є Віра Доцяк. В основу книги покладено відродження української національної кухні, технології приготування давніх традиційних страв. Також подано товарознавчу класифікацію овочів, грибів, риби, м'яса, птиці, описано значення їх у харчуванні людини. Наведено способи і методи приготування та подавання страв, напоїв, виробів з тіста, вимоги до їхньої якості, терміни реалізації. Окремий розділ присвячено лікувальному харчуванню.

Н.І. Георгієвський «Українська кухня»

У книзі подано рецепти приготування найрізноманітніших національних страв. Наявні рецепти від багатьох видів українських борщів, капустаників та юшок до улюблених напоїв наших предків: меду, квасу, пива і славнозвісних настоянок: спотикачу, запіканки, слив'янки, вишнівки та інших.

О. Кривошей «Золота енциклопедія української кухні»

Україна від віку славиться своєю національною кухнею – її багатством і різноманітністю. Понад 30 рецептів приготування цієї національної страви ви знайдете на сторінках книги. Не залишайтеся поза увагою і відомі українські крученики, завиванці, битки, січеники та інші м'ясні страви. На багатому українському столі почесне місце займуть смаженина і душенина, печеня і ковбаси, зрази і язик з родзинками, кендюх і полядвиця. Перелік українських страв був би неповним, якби ми забули про відомі вареники з вишнею і пельмені, галушки, шуліки, вергуни і коржики. Сотні перевірені часом та унікальними рецептами, що лягли в основу цієї книги, і вона стане вашим вірним помічником у вдосконаленні кулінарної майстерності.

Смачного Вам !!!

І. Корольова «Сучасна кулінарія»

Ця книга – путівник і порадник як для досвідчених кулінарів, так і для тих, хто тільки прилучається до тонкощів кухарського мистецтва. Інформація, що міститься в цьому виданні, потрібна кожній сім'ї, адже харчування – важлива частина її життя, побуту. Повсякденна їжа має не тільки тамувати голод і відзначитися гарними смаковими якостями, але й постачати організмові всі необхідні для його повноцінного функціонування речовини.

М. Міцко «Закарпатська кухня»

Автор книги підготував і зібрав з кулінарії найбільш поширені, традиційні та самобутні рецепти народної та сучасної кухні українського, угорського, румунського, словацького, єврейського, польського, російського та ромського населення краю.

Для зручності в користуванні рецепти розміщені за розділами: салати і закуски, перші і другі страви, вироби з тіста, солодкі страви і домашні заготівлі.

Книга стане добрим порадником газдиням і кухарям у приготуванні смачної та різноманітної їжі з доступних і недорогих продуктів, навчить заготовляти їх про запас.

Л. Алексеєнко «Угорська кухня»

Традиційна угорська кулінарія справедливо вважається однією з найкращих в світі. Такі страви як бограч-гуляш, халасле, чірке-паприкаш,

лангош, палатшинкен відомі багатьом. Закарпаття – край, де в тісній співдружності мешкають представники багатьох національностей. Значну частину населення складають угорці, чиї кулінарні традиції суттєво вплинули на закарпатську кухню. Близькість до кордону з Угорщиною і часті відвідини закарпатцями цієї країн також не могли не залишити свого відбитку на меню, що традиційно з’являється на столі закарпатців. Отже, ми пропонуємо Вашій увазі книгу, де зібрані найкращі і найцікавіші рецепти страв угорської кухні. Сподіваємося, вона стане Вам у нагоді.

Бібліотекар. Наша подорож у світ чарівно-вишуканої, таємничої української кухні підійшла до завершення. Ви дізналися, що в українській кухні відтворено не лише історичний розвиток народу, а й природно-географічні умови того чи іншого регіону, його культурно-побутові традиції, а також зумовлені ними напрями господарської діяльності.

Бібліографічний огляд літератури

«Ресторанна справа»

Мета: ознайомити учнів з новинками літератури, присвячених комплексному вивченню роботи закладів ресторанного господарства різних типів і послуг.

1. Книжкова виставка «Офіціант-найдавніша професія у світі»:
  - а) мистецтво сервіровки столу;
  - а) складання меню.
2. Рекомендаційний список літератури.

Бібліотекар. Розвиток ринкових відносин у нашій країні витиснув багаторічну монополію на сферу ресторанного сервісу. Україна стрімко увійшла в XXI століття, яке надає чимало нових можливостей. Економічні зміни обумовили відродження вітчизняного ресторанного бізнесу, закладеного в багатій культурній та історичній спадщині ресторанної справи України. До вашої уваги пропонується виставка «Офіціант-найдавніша професія у світі».

З цього приводу можна запропонувати найновіші видання:

Я. Сало «Організація обслуговування населення на підприємствах ресторанного сервісу»

У навчальному посібнику подано основні відомості для офіціантів, метрдотелів та керівників ресторанів і кафе щодо раціональної організації обслуговування. Автор врахував сучасний європейський досвід роботи

підприємств харчування категорії «Вища» та «Люкс». Особлива увага звертається на техніку праці, психологію обслуговування, художньо-естетичне оздоблення бенкетних столів та відпрацювання технічних навичок в офіціантів.

Посібник стане у пригоді майстрам виробничого навчання та спеціалістам, які займаються навчанням офіціантів.

Я. Сало «Організація роботи барів»

У довіднику подається характеристика різних типів барів і їх сучасного обладнання, яке дозволяє забезпечити високу культуру обслуговування відвідувачів. Значну увагу приділено підготовці до роботи, організації праці бармена, правилам поведінки, способом подання напоїв, наведено 800 рецептур змішаних напоїв і сиропів.

Підручник створений для барменів третього і четвертого розрядів, учнів професійних навчальних закладів, керівників барів, а також поціновувачів коктейлів на домашніх урочистостях та прийомах гостей.

Л. Мостова «Організація обслуговування на підприємствах ресторанного господарства»

У навчальному посібнику викладена комплексна характеристика організації обслуговування в закладах ресторанного господарства різних типів. Наводяться вимоги до виробничих та торгових приміщень. Дається характеристика посуду, устаткування та білизни. У посібнику наводяться основні види меню, правила подачі холодних і гарячих закусок, страв і напоїв, зокрема, лікєро-горілочаних виробів та вин, правила їх підбору та подачі. Наведений детальний опис процесів обслуговування, які використовуються у закладах ресторанного господарства при влаштуванні бенкетів, прийомів, а також описані спеціальні форми обслуговування. Значна увага приділяється особливостям обслуговування в готельно-туристичних комплексах та за місцем роботи і навчання.

Н. П'ятницька «Організація обслуговування у закладах ресторанного господарства»

У підручнику розкрито сутність організації процесу обслуговування у закладах ресторанного господарства різних типів і класів. Дана характеристика матеріально-технічної бази як необхідної передумови організації процесу обслуговування. Висвітлені основні правила подання страв і напоїв, культури їх споживання. Охарактеризовані методи і форми обслуговування споживачів, що використовуються в закладах ресторанного господарства як повсякденно, так і при проведенні бенкетів і прийомів, при здійсненні кейтерингового обслуговування, при створенні умов для розваг і відпочинку. Розкриті особливості організації процесу обслуговування в ресторанах, барах, кафе, у закладах ресторанного господарства при готелях.

Визначені основні правила і вимоги при обслуговуванні учасників культурних громадських спортивних заходів, іноземних туристів, пасажирів на транспорті, соціально-незахищених верств населення.

В. Архіпов «Організація ресторанного господарства»

Даний навчальний посібник охоплює широке коло питань, пов'язаних з основними напрямками розвитку ресторанного господарства. Тут висвітлені основні питання організації виробництва у ресторанному бізнесі. Спеціальні розділи присвячені практичним питанням організації постачання складського господарства; детально описується організація роботи цехів, роздаткових ліній, у доступній формі висвітлене питання раціональної організації праці.

Матеріал, поданий з урахуванням вимог сучасного ресторанного бізнесу, дозволяє успішно засвоїти курс організації ресторанного господарства.

О. Кривошей «Повна енциклопедія етикету»

Етикет – це своєрідний кодекс гарних манер і правил поведінки у суспільстві.

Непомітно і ми живемо за певними правилами, прийнятими в тому або іншому вузькому колі. Проте, спілкуючись один з одним, ми не замислюємося, чи є прийняті норми етикетом або просто укоріненою звичкою. Тим часом етикет – це правила, відібрані часом, і знання цих правил не лише полегшує наше повсякденне життя, але і дає можливість уникнути великих неприємностей у спілкуванні, створити довкола себе атмосферу любові та взаєморозуміння.

Етикет – не привілей вищих кіл, це норма життя, синонім успішності, а для жінок – ще і невід'ємна ознака елегантності. У цій книзі ви знайдете відповіді на всі питання, пов'язані з правилами етикету, що допоможе вам як в житті, так і в роботі.

Бібліотекар. Ознайомившись з новинками літератури, ви дізнались, які зміни відбулися у ресторанному господарстві за останнє десятиріччя, що заклади ресторанного господарства відіграють помітну роль в організації раціонального харчування і дозвілля населення.

Від точної організації роботи, якісної професійної культури обслуговування персоналу ресторанів залежить настрої відвідувачів, їхня готовність відвідати заклад знову.

Бібліографічний огляд літератури

«Організаційно-товарознавча скарбничка для майбутніх продавців»

Мета: розкрити молоді значимість і психологічну привабливість професії продавця.

1. Книжкова виставка «Професія продавець – одна із світових професій»:
  - а) товарознавство-це наукова дисципліна;
  - б) організація торгівлі як галузь знань.
2. Рекомендаційний список літератури.

Бібліотекар. Поки людина доросте до порога в самостійне життя, їй корисно якомога більше дізнатися про багатоманітний світ праці. З рештою, навіть ті хто вже обрав професію, навіть не підозрюють про її сховані від першого погляду переваги і складнощі. Саме такою являється професія продавця, яка вимагає від працівника постійного навчання, ініціативності, самостійності у прийнятті рішень та надзвичайної відповідальності у питаннях, пов'язаних із продажем товару та збільшенням товарообороту. До вашої уваги пропонуємо підручники та посібники відомих спеціалістів з товарознавства.

Г. Сирохман «Організація і технологія торговельних процесів»

У навчальному посібнику, з урахуванням сучасних вимог, розглядаються організація і технологія торговельних процесів у роздрібній торгівлі та на підприємствах оптової торгівлі, товарні склади, їх улаштування,

організація і технологія складських, тарних операцій та організація перевезення вантажів.

Посібник містить курс лекцій з усіх тем навчальної програми, рекомендованої науково-методичним центром вищої освіти Міністерства освіти і науки України. У ньому подані завдання для самостійної роботи студентів, тести для самоперевірки, список рекомендованих літературних джерел.

О.Олійник «Організація, обладнання і технологія продажу продовольчих товарів»

У підручнику висвітлюється основні питання курсу «Організація, обладнання і технологія продажу продовольчих товарів». Майбутні працівники торгівлі ознайомляться з основними формами торгівлі та видами торговельних підприємств, принципами їх організації, особливостями продажу продовольчих товарів, організації їх приймання та зберігання у магазині, з правилами роботи торговельного підприємства та головними елементами культури обслуговування покупців.

В. Аноній «Організація торгівлі»

У пропонованому виданні віддзеркалені нові теоретичні положення і наукові підходи, які базуються на теоріях систем та організації, розглядаються сучасні концепції і тенденції, наукові обґрунтування організаційних структур і моделей, розкриті закони і принципи організації, умови їх реалізації, єдність структур і організаційних процесів, суть і зміст синергетики в організації торгівлі.

Висвітлені також теоретичні та практичні напрацювання зарубіжних авторів – дослідників організації торгівлі.

Л. Кришемінська «Інтегрований курс підготовки продавця продовольчих товарів»

У даному підручнику розглянуто найважливіші питання професійної підготовки продавця продовольчих товарів. Описано організацію торговельно-технологічного процесу в магазині, класифікацію та асортимент продовольчих товарів, правила їхньої підготовки, зберігання та продажу. Висвітлено питання ведення обліку товарів і тари, роботи на ЕККА та ПК.

О. Бровко «Товарознавство. Продовольчі товари»

Даний навчальний посібник являє собою курс з товарознавства усіх груп продовольчих товарів, а саме: зерноборошняні та хлібобулочні вироби, кондитерські та смакові товари, молоко і молочні товари, харчові жири, м'ясо та м'ясопродукти, риба і рибні товари, яйця та яєчні товари, харчові добавки, тощо. Окремим розділом у посібнику виокремлено овочі, плоди, гриби та

продукти їх переробки. В ньому наведено відомості про класифікацію різних товарних груп, основи виробництва, асортимент та умови зберігання.

Також подано питання для контролю знань, тести та ситуації до розділів.

I. Сирохман «Товарознавство продовольчих товарів»

Дане видання доповнено з урахуванням вимог нових державних стандартів, технічних умов, змін в асортименті певних груп та видів товарів, їх класифікації.

Підручник містить тестові завдання до всіх основних тем, які подані у відповідних обсягах з урахуванням споживчих властивостей, асортименту, вимог до якості, пакування, маркування, транспортування і зберігання основних груп товарів.

Бібліотекар. Таким чином, робота педагогів, учнівського активу та безпосередньо бібліотекаря – є тим нарізним каменем в спільному проведенні профорієнтаційної роботи, яка має на меті формування у молоді бачення робітничої професії, як гідного конкурента на сучасному ринку праці.

Кожному слід пам'ятати, що «За освіченими людьми – майбутнє!».